

To je slovenski:

Jako Me veseli vzprejeti ta novi izraz patriotičnega mišljenja Mojih zvestih Slovencev."

Na to je presvetli cesar vprašal deputacijo, koliko članov ima Matica. Pozvedoval je, ali ima svoje člane samo na Kranjskem, ali tudi po drugih slovenskih pokrajinah, osobito je želel vedeti, če ima tudi na Štajerskem kaj članov. Napósled je vprašal, kakšne knjige daje na svetlo Matica. G. predsednik Mu odgovori, da izdaje izvirne znanstvene in poučne spise, pa tudi prevode, osobito leposlovnih del, letos pa, da je izdala samo ta „Spomenik“.

Na to je bila deputacija premilostno odpuščena.

Najlepša knjiga slovenska, kar jih je bilo natisnenih od l 1550. do denšnjega dné, to je gotovo „Spomenik o šeststoletnici začetka Habsburške vlade na Slovenskem“. Založila in na svetlo dala Matica Slovenska. Natisnila Ig. v. Kleinmayr et Fed. Bamberg v Ljubljani 1883, 4, I—VIII + 241 str. Ker bodemo o svojem času prinesli strokovnjaško oceno o vsebini tega Spomenika, hočemo danes samo naštetih posamične spise, katere obseza, ter opisati na kratko vnanjo obliko njegovo. Vsebina mu je ta; 1. Predgovor; 2. S. Gregorčič: Pozdrav Nj. V. cesarju; 3. Fr. Šuklje: Avstrijsko medvladje in ustanovitev Habsburške vlade na Avstrijskem; 4. Anton Funtek: V jednajsti dan julija 1883; 5. Ivan Lavrenčič: Habsburžani ustanovniki Ljubljanske škofije in zaščitniki katoliške vere na Kranjskem; 6. Ivan Navratil: Anton Janša, slavni kranjski čebelar; 7. Fr. Hauptmann: Jurij Vega; 8. Krilan: Rada; 9. Simon Rutar: Slovenske dežele in ustanovitev Vojaške Krajine za Ferdinanda I. — Vsa vnanja oblika knjige je zvršena po navodilu mestnega inženirja in arhitekta g. Ivana Dufféja, kateri je naslovnemu listu, obrobku vsakega posamičnega lista, začetnim črkam in vinjetam v zlogu italijanske renesance narisal načrte, ki so bili potem na Dunaji v baker vrezani. Osobito krasne so začetne črke, v katerih je vpodobljena vsebina vsakega posamičnega spisa. Knjiga je natisnjena z novimi razločnimi črkami (srednjevečna antiqua) na izbornem angleškem papirji rumenkaste barve. A pet izvodov (za cesarja, dež. predsednika barona Winklerja, ljubljansko licejalno biblioteko in za Matičin arhiv) se je natisnilo na papirji iz japonske državne papirnice v Oji Tokio; teh pet iztisov je tudi po Dufféjevem načrtu vezal c. kr. dvorni knjigovez L. Groner na Dunaji v bel pergament z rudečimi in modrimi ornamentami v italijanski renesanci. V sredi zgornje platnice je v modrem polji narejen zlati monogram *F. J. I.* Tistemu izvodu, katerega je Matica poklonila Nj. Veličanstvu, naredila sta po Dufféjevem navodu izrezovalec g. Anton Mlakar in J. Mathian prekrasno šatulo iz orehovega in ebenovega lesa, na katere pokrovu je v srebru vdelan monogram Matice Slovenske *M. S.* z letnicama 1283. in 1883. — Tudi v tipografičnem oziru je knjiga dovršena, za kar gre posebna hvála tiskarni Bambergovi. Konečno omenjamo, da ta „Spomenik“ prejmo samo tisti matičarji, ki za l. 1883. naprej plačajo svoj letni donesek.

Slovenska predavanja na graškem vseučilišči. V „Slovenskem Pravniku“ leta 1870. sem našel kratko opazko, da so se nekdaž na graškem vseučilišči razlagali nekateri predmeti v slovenskem jeziku. Želeč kaj več o tem pozvedeti, posebno kedaj in doklej so bila ta predavanja, in pa, se li ni morebiti kdaj tudi